

Överförmyndarnämnden

Hållbar rekrytering av ställföreträdare

Förslag till beslut

Överförmyndarnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Behovet av ställföreträdare väntas öka i takt med att befolkningen växer och åldras och det finns skäl att se över och eventuellt komplettera de insatser som genomförs för att attrahera fler personer till ställföreträdaruppdrag.

Överförmyndarnämnden har tagit fram ett antal rekommendationer för att säkerställa hållbar rekrytering av ställföreträdare. En utredning visar att det finns goda förutsättningar att genomföra flertalet av dessa rekommendationer på lite längre sikt.

Ärendet

Bakgrund

Kommunens överförmyndarverksamhet ansvarar för att snabbt kunna se till att behövande huvudmän får en ställföreträdare. För att kunna möta de behov som finns behöver kommunen arbeta aktivt med att attrahera och rekrytera personer som kan ställa upp, särskilt för mer komplicerade ställföreträdaruppdrag.

Nuläge

Under senare tid har kommunen haft ett tillräckligt stort antal tillgängliga ställföreträdare för att möta de behov som funnits. Under 2019 har målet om att utse god man inom två månader nåtts för samtliga huvudmän. Behovet av ställföreträdare väntas öka i takt med att befolkningen växer och åldras och det finns skäl att se över och eventuellt komplettera insatserna som genomförs för att attrahera fler personer till ställföreträdaruppdrag.

Överförmyndarnämnden har tagit fram ett antal rekommendationer för att säkerställa hållbar rekrytering av ställföreträdare:

Kommunikationsinsatser för att attrahera nya ställföreträdare

- Vi ska öka kännedomen om innehållet i ställföreträdarskapet hos allmänheten
- Vi ska hitta nya vägar att sprida information om Nacka kommuns ställföreträdarskap

Aktiviteter för att behålla befintliga ställföreträdare

- Vi ska hålla fram certifieringen som ett personligt kvalitetsmått samt stimulera till att certifieras
- Vi ska erbjuda olika slags utbildningar, helst nivåanpassade. Även vissa utbildningar som man kan ha nytta av i andra sammanhang.
- Vi ska ha träffar med både socialt- och utbildningsinnehåll

I samband med nämndens sammanträde den 19 februari fick arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att utreda förutsättningar samt bedöma resursbehov för genomförandet av dessa rekommendationer.

Enhetens bedömning

Kommunikationsinsatser för att attrahera nya ställföreträdare

Kommunen har många informationskanaler som kan användas för information om ställföreträdarskap i större utsträckning än idag. Det finns också flera kreativa kommunikatörer som kan hjälpa till att hitta nya vägar att nå målgruppen.

Genomförbarheten för rekommendationerna handlar därför främst om ambitionsnivå och resursutrymme.

Den arbetstid som i nuläget läggs på rekrytering av nya ställföreträdare och information till allmänheten i befintliga kommunikationskanaler räcker för att ha tillräckligt många ställföreträdare för nuvarande antal uppdrag. För att förstärka och förnya kommunikationen till personer som ännu inte är ställföreträdare behöver enhetens handläggare ha mer tid till detta, och kommunens kommunikationsenhet behöver anlitas. För att tillgängliggöra mer handläggartid och medel till internt köp av kommunikatör krävs effektivisering av befintlig verksamhet med motsvarande tid och kostnad, alternativt beslut om en så kallad ambitionsökning där överförmyndarnämnden tilldelas ett större budgetutrymme i höstens budgetprocess.

Den nyligen inledda avtalssamverkan med Värmdö och Vaxholm har lett till högre arbetsbelastning än vanligt, och utrymmet för effektivisering är lågt. Harmoniseringen av arbetet för de båda nämnderna samt utförande av arbetsuppgifter som för närvarande är nedprioriterade väntas pågå under hela 2021. För att genomföra rekommendationerna för att attrahera nya ställföreträdare i närtid behövs därför tillskott av resurser, vilket kan tas upp i samband med mål- och budgetärendet i september.

Aktiviteter för att behålla befintliga ställföreträdare

Rekommendationerna för att behålla befintliga ställföreträdare innebär generellt sett utveckling av innehåll och en högre frekvens i insatser som redan görs, vilket gör att förutsättningarna för genomförande är goda. Det finns en etablerad systematik kring certifiering, sammankomster och utbildningar som möjliggör snabb uppskalning, och enhetens medarbetare har kompetens för att hålla fler och djupare utbildningspass om ställföreträdarskapet. Utbildning som rör andra områden än ställföreträdarskap kan erbjudas genom att anlita kollegor från andra delar av kommunen eller genom upphandling. Om ställföreträdarnas generella kompetens för uppdraget ökar och de dessutom stannar kvar som ställföreträdare under längre tid ökar kvaliteten både i uppdraget för huvudmännen och i redovisningen till kommunen. Det i sin tur ökar kostnadseffektiviteten genom att handläggarna kan lägga mindre tid på att rätta till sådant som har gått snett. Insatser för att behålla befintliga ställföreträdare är därför bra ”investeringar” som på lite sikt kan frigöra åtminstone en del av den tid som de ”kostar” att planera och genomföra.

Under första halvåret lägger enheten sitt fokus vid att granska årsräkningar och utrymmet för andra aktiviteter är litet. Dessutom medför Folkhälsomyndighetens rekommendationer för minskad smittorisk med anledning av den pågående Corona-pandemin att samling av många personer i en fysisk lokal inte kan genomföras just nu, även om tiden skulle finnas. Vissa aktiviteter kan eventuellt erbjudas på distans om pandemirestriktionerna blir långvariga, till exempel utbildningar i form av webbseminarier. En utökning av antalet certifieringstillfällen, möten och utbildningar för ställföreträdare är dock inte genomförbar förrän tidigast när granskningen av årets årsräkningar är färdig. Kostnaden för eventuella externa föreläsare beräknas vara så liten att den inte behöver tas med i budgetarbetet.

Ekonomiska konsekvenser

En högre ambitionsnivå i kommunikationen om överförmyndarverksamheten till allmänheten kräver resurstillskott motsvarande cirka 15 procent av en årsarbetskraft, fördelad på handläggartid och kommunikatörstid. Kostnaden för överförmyndarnämnden blir då cirka 150 000 kronor årligen.

Genomförande av de föreslagna aktiviteterna för att behålla befintliga ställföreträdare har endast marginella ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för barn. God tillgång till möjliga ställföreträdare som kan tillträda ett uppdrag med kort varsel är positivt för de barn som behöver en ställföreträdare, till exempel vissa ensamkommande barn och unga.

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret